

Podstawy prawne spółdzielni energetycznej – warunki założenia, korzyści, obowiązki

dr Marcin Rokosz

Koordynator merytoryczny prac zespołów eksperckich działających przy
Pełnomocniku Rządu ds. Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 2 marca 2023 r.

Agenda wystąpienia

1. Idea spółdzielczości energetycznej
2. Status prawny spółdzielni energetycznej w polskim porządku prawnym
3. Jak założyć spółdzielnię energetyczną?
4. Korzyści z członkostwa w spółdzielni energetycznej
5. Obowiązki spółdzielni energetycznej
6. Przestanki nałożenia sankcji na spółdzielnię energetyczną
7. Aktualne prace legislacyjne

Idea spółdzielczości energetycznej

Współpraca

Bezpieczeństwo energetyczne

Zielona energia

Status prawny spółdzielni energetycznej

Ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

Ustawa z 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze

Ustawa z 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników

Definicja spółdzielni energetycznej

Obowiązujący stan prawny

Spółdzielnia w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648) lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. 2073), której **przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła**, w instalacjach odnawialnego źródła energii i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków, przyłączonych do zdefiniowanej obszarowo sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub sieci dystrybucyjnej gazowej, lub sieci ciepłowniczej.

Art. 2 pkt 33a ustawy o OZE

Planowane zmiany

Spółdzielnia w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648) albo spółdzielnia rolników w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. 2073), której **przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub biogazu rolniczego, lub biometanu, lub ciepła**, w instalacjach odnawialnego źródła energii, **obróć nimi lub ich magazynowanie, dokonywane w ramach działalności prowadzonej wyłącznie na rzecz tej spółdzielni oraz jej członków.**

Projekt zmiany ustawy o OZE (UC-99)

Cechy spółdzielni energetycznej w świetle ustawy o OZE

Spółdzielnia energetyczna

Jest spółdzielnią lub spółdzielnią rolników

Działa w oparciu o instalacje odnawialnego źródła energii

Zaspokaja wyłącznie potrzeby własne lub swoich członków

Spółdzielnia w świetle ustawy z 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze

Dobrowolne zrzeszenie **nieograniczonej liczby osób**, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.

Art. 1 § 1 ustawy z 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze

Spółdzielnia rolników w świetle ustawy z 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników

Dobrowolne zrzeszenie osób fizycznych lub prawnych:

1) prowadzących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzących działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej, będących producentami produktów rolnych lub grup tych produktów lub prowadzących chów lub hodowlę ryb, zwanych dalej "rolnikami",

2) niebędących rolnikami, prowadzących działalność w zakresie przechowywania, magazynowania, sortowania, pakowania lub przetwarzania produktów rolnych lub grup tych produktów, lub ryb, wytworzonych przez rolników, o których mowa w pkt 1, lub działalność usługową wspomagającą rolnictwo obejmującą świadczenie na rzecz rolników, o których mowa w pkt 1, usług z wykorzystaniem maszyn, narzędzi lub urządzeń służących do wytwarzania przez tych rolników produktów rolnych lub grup tych produktów, lub ryb, zwanych dalej "podmiotami niebędącymi rolnikami"

o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.

Art. 4 ust. 1 ustawy z 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników

Warunki formalne założenia spółdzielni energetycznej

Minimalna liczba założycieli

Spółdzielnia

10 osób
fizycznych

3 osoby
prawne

Spółdzielnia produkcji rolnej

5 osób
fizycznych

3 osoby
prawne

Spółdzielnia rolników

10 rolników

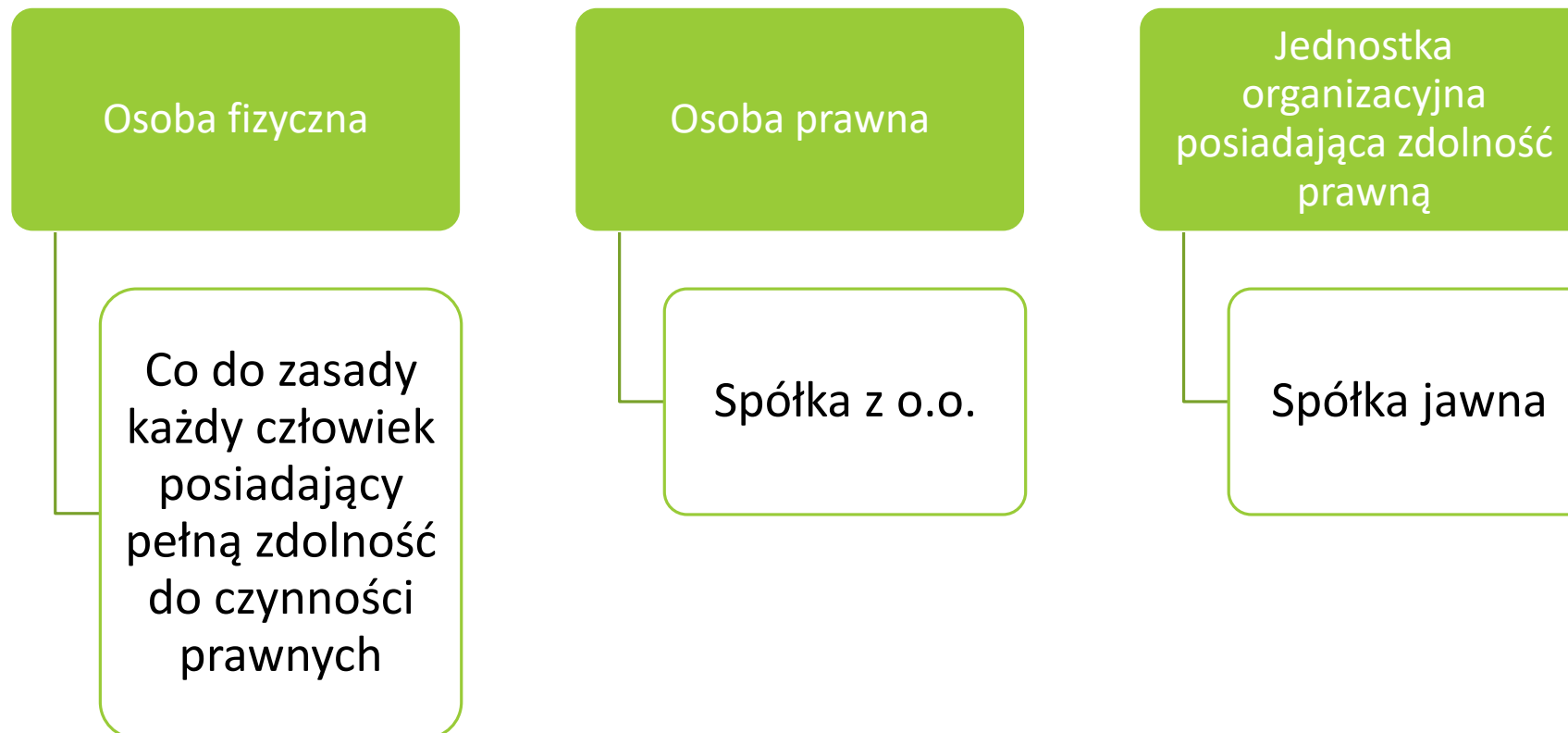
Uchwała Sądu Najwyższego z 17 stycznia 1991 r. – III CZP 77/90

„Liczba założycieli spółdzielni, której członkami mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne, **nie może być mniejsza od dziesięciu**”.

Maksymalna liczba członków spółdzielni energetycznej

Obowiązujący stan prawny	Planowane zmiany
Liczba członków spółdzielni energetycznej nie może przekraczać 1000 podmiotów .	Nieograniczona liczba członków.
Art. 38e ust. 1 pkt 3 ustawy o OZE	Projekt zmiany ustawy o OZE (UC-99)

Kto może być członkiem spółdzielni energetycznej?

Członkostwo jednostek samorządu terytorialnego w spółdzielni energetycznej

Nie ma przeszkód prawnych, aby jednostka samorządu terytorialnego była członkiem spółdzielni energetycznej.

Czy ze spółdzielni energetycznej można wystąpić?

Wystąpienie ze spółdzielni energetycznej

Uczestnictwo w spółdzielni jest **dobrowolne**.

Wystąpienie ze spółdzielni energetycznej na skutek **wypowiedzenia** może nastąpić nie wcześniej niż z końcem danego okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 38c ust. 8.

Art. 38e ust. 3 ustawy o OZE

Członek spółdzielni energetycznej

Obowiązujący stan prawny	Planowane zmiany
<p>Podmiot, którego instalacja jest przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej.</p>	<p>Podmiot: 1) którego instalacja jest przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, lub sieci dystrybucyjnej gazowej, lub sieci ciepłowniczej; 2) do którego biogaz, lub biogaz rolniczy, lub biometan, wytwarzane przez spółdzielnię energetyczną lub jej członków ze źródeł odnawialnych są dostarczane w sposób inny niż za pośrednictwem sieci dystrybucyjnej gazowej</p>
<p>Art. 38c ust. 1a ustawy o OZE</p>	<p>Projekt zmiany ustawy o OZE (UC-99)</p>

Obszar działania spółdzielni energetycznej

Teren gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej

Obszar nie więcej niż 3 gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich bezpośrednio sąsiadujących ze sobą

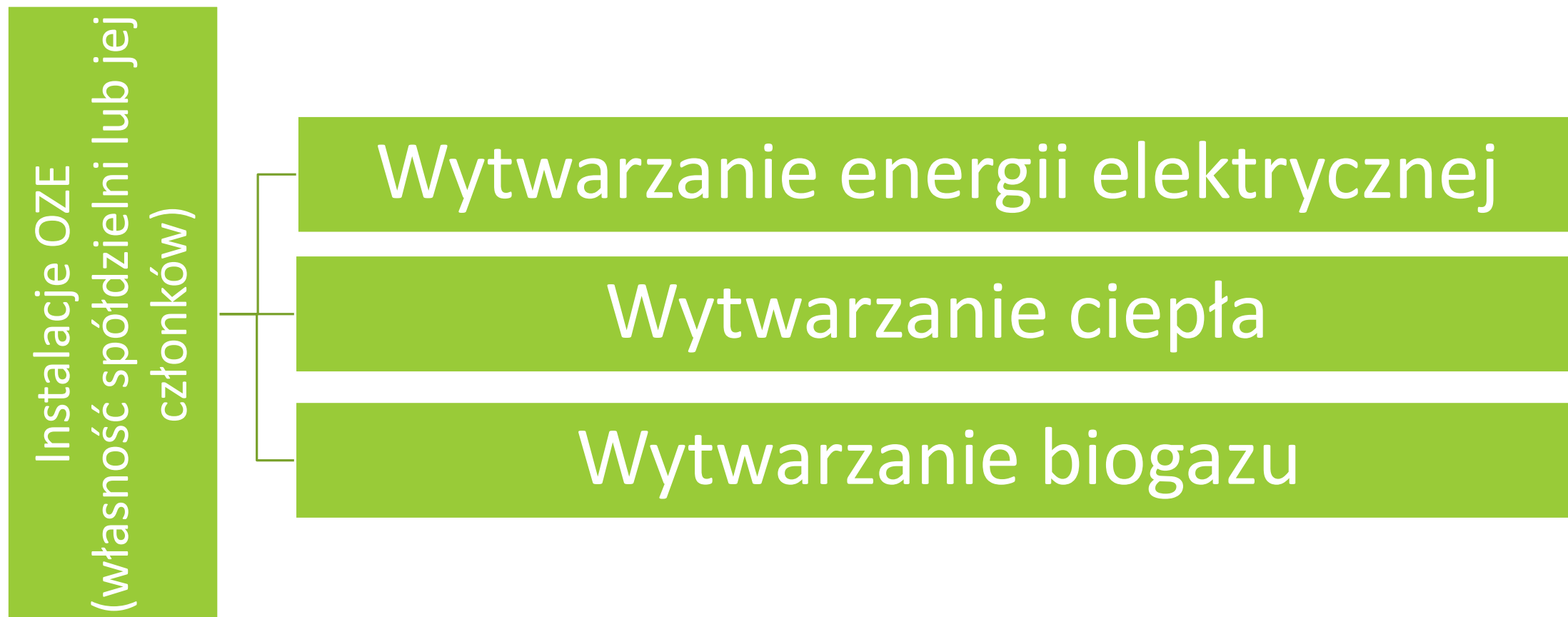
Działa na obszarze **jednego operatora systemu dystrybucyjnego** elektroenergetycznego, sieci dystrybucyjnej gazowej lub ciepłowniczej

Określanie obszaru działania spółdzielni energetycznej

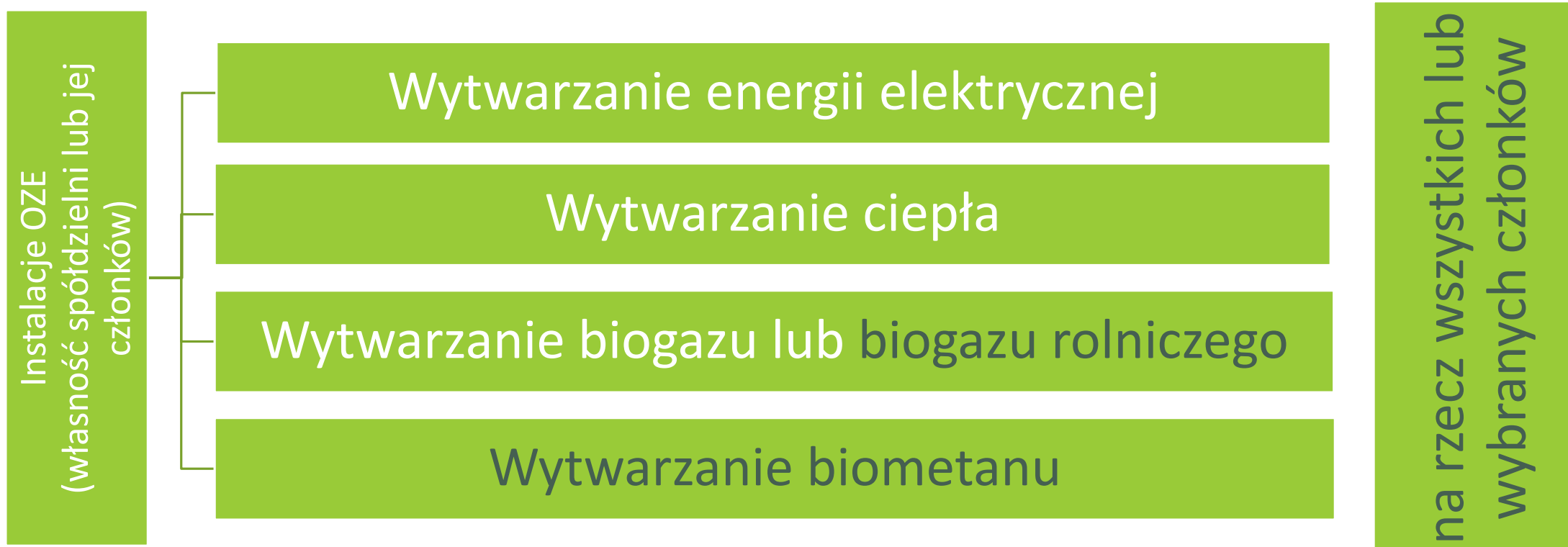
Obowiązujący stan prawny	Planowane zmiany
<p>Obszar działania spółdzielni energetycznej ustala się na podstawie miejsc przyłączenia wytwórców i odbiorców będących członkami tej spółdzielni do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej gazowej, lub sieci ciepłowniczej.</p>	<p>Obszar działania określany będzie w oparciu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> punkty poboru energii wytwórców i odbiorców, będących członkami tej spółdzielni energetycznej, miejsca przyłączenia wytwórców i odbiorców, będących członkami tej spółdzielni energetycznej, do wydzielonej sieci ciepłowniczej lub sieci dystrybucyjnej gazowej lub miejsca wytwarzania oraz zużycia biogazu, lub biogazu rolniczego lub biometanu ze źródeł odnawialnych.
<p>Art. 38c ust. 2 ustawy o OZE</p>	<p>Projekt zmiany ustawy o OZE (UC-99)</p>

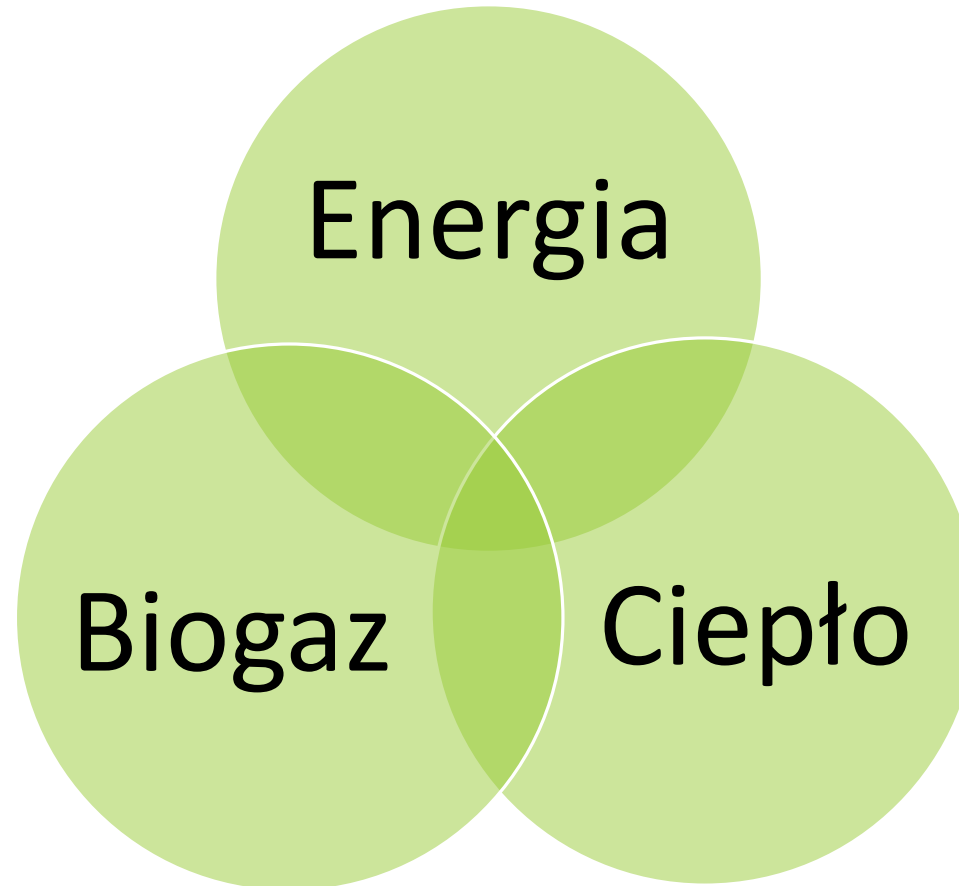
Przedmiot działalności spółdzielni energetycznej – stan aktualny

Przedmiot działalności spółdzielni energetycznej w świetle projektu zmiany ustawy o OZE (UC-99)

Funkcjonowanie spółdzielni energetycznej w świetle projektu zmiany ustawy o OZE (UC-99)

Wytwarzanie energii elektrycznej jako przedmiot
działania spółdzielni energetycznej – art. 38 ust. 1 pkt 3
lit. a) ustawy o OZE

**łącna moc zainstalowana elektryczna wszystkich
instalacji odnawialnego źródła energii:**

umożliwia pokrycie w ciągu roku **nie mniej niż 70%**
potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków

nie przekracza **10 MW**

Wytwarzanie ciepła jako przedmiot działania
spółdzielni energetycznej - art. 38 ust. 1 pkt 3 lit.
b) ustawy o OZE

Łączna moc osiągalna cieplna nie przekracza **30 MW**

Wytwarzanie biogazu jako przedmiot działania
spółdzielni energetycznej - art. 38 ust. 1 pkt 3 lit.
c) ustawy o OZE

Roczna wydajność wszystkich instalacji nie przekracza **40 mln m³**

Etapy założenia spółdzielni energetycznej

Etapy założenia spółdzielni energetycznej

Etap I – ustalenie treści statutu spółdzielni

Art. 5 § 1 ustawy z 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze

- 1) oznaczenie **nazwy** z dodatkiem "spółdzielnia" lub "spółdzielczy" i podaniem jej **siedziby**;
- 2) **przedmiot działalności spółdzielni** oraz **czas trwania**, o ile założono ją na czas określony;
- 3) **wysokość wpisowego oraz wysokość i ilość udziałów**, które członek obowiązany jest zadeklarować, terminy wnoszenia i zwrotu oraz skutki niewniesienia udziału w terminie; jeżeli statut przewiduje wnoszenie więcej niż jednego udziału, może określać ich górną granicę;
- 4) **prawa i obowiązki członków**;
- 5) zasady i tryb przyjmowania członków, wypowiedzania członkostwa, wykreślenia i wykluczania członków;
- 6) zasady **zwoływania walnych zgromadzeń**, obradowania na nich i **podejmowania uchwał**;
- 7) zasady i tryb wyboru oraz odwoływania **członków organów spółdzielni**;
- 8) zasady **podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego)** oraz **pokrywania strat** spółdzielni.

Etap I – ustalenie treści statutu spółdzielni rolników

Art. 5 ustawy z 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników

Elementy wskazane w ustawie Prawo spółdzielcze

Elementy uwzględniające specyfikę spółdzielni rolniczej

- np. warunki przyjmowania do spółdzielni rolników członków będących rolnikami oraz podmiotów niebędących rolnikami; wskazanie minimalnego okresu członkostwa w spółdzielni rolników, który nie może być krótszy niż rok obrotowy; obowiązujące członków spółdzielni rolników będących rolnikami zasady produkcji produktów lub grup produktów, w tym dotyczące ich jakości i ilości, oraz sposoby ich przygotowywania do zbycia.

Treść statutu spółdzielni – uwaga praktyczna

Jeżeli spółdzielnia tworzona jest z założeniem funkcjonowania jako spółdzielnia energetyczna warto, aby w statucie spółdzielni zamieszone zostały następujące informacje:

1. Przedmiot działalności spółdzielni zgodny ustawą o OZE (wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków).
2. Zasady wzajemnego rozliczania się spółdzielni energetycznej i jej członków z wytworzonej i zużytej energii.
3. Zasady rozliczania zakupionej energii w przypadku jej niedoboru z własnej produkcji.

Etap I – przyjęcie statutu

Po ustaleniu treści statutu następuje przyjęcie go przez
założycieli spółdzielni.

„Statut jest szczególną umową zawieraną przez założycieli spółdzielni, którzy **potwierdzają przyjęcie statutu o określonej treści przez złożenie pod nim swoich podpisów**, kształtując w ten sposób źródło ciągłego stosunku prawnego, trwającego przez czas istnienia spółdzielni”.

Wyrok SN z 2.12.2004 r., V CK 318/04, OSNC 2005, nr 12, poz. 208.

Etap II – wybór organów spółdzielni niezbędnych do zarejestrowania w KRS

Zarząd

Rada nadzorcza

Ogólne zasady wyboru pierwszego składu osobowego organów spółdzielni

Wybór pierwszego składu osobowego organów spółdzielni dokonywany jest przez **założycieli spółdzielni, w głosowaniu tajnym, spośród nieograniczonej liczby kandydatów.**

Zarząd spółdzielni

Zarząd kieruje działalnością spółdzielni oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Skład i liczbę członków zarządu określa statut.

Sposób reprezentacji spółdzielni

Oświadczenia woli za spółdzielnię składają **dwaj członkowie zarządu** lub **jeden członek zarządu i pełnomocnik**. W spółdzielniach o zarządzie jednoosobowym oświadczenie woli mogą składać również **dwaj pełnomocnicy**.

W statucie nie można ustalić innych zasad w tym zakresie.

Czy wójt może być członkiem zarządu spółdzielni energetycznej?

Art. 4 pkt 3 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

W okresie zajmowania stanowisk lub pełnienia funkcji wójt nie może być członkiem zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych.

Rada nadzorcza

Rada sprawuje **kontrolę i nadzór** nad działalnością spółdzielni.

Składa się co najmniej z **trzech członków**.

Członkami rady nadzorczej mogą być **wyłącznie członkowie spółdzielni**. Jeżeli członkiem spółdzielni jest osoba prawna, do rady może być wybrana **osoba niebędąca członkiem spółdzielni, wskazana przez osobę prawną**.

Inne organy spółdzielni

Walne zgromadzenie

- **Najwyższy** organ spółdzielni.
- Uczestniczy w nim każdy członek spółdzielni.

Zebrania grup członkowskich

- Występują **tylko w spółdzielniach, w których walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli.**

Etap III – rejestracja w KRS

Wniosek o rejestrację spółdzielni w KRS

- Od 1 lipca 2021 r. wnioski można składać **wyłącznie w formie elektronicznej** przez Portal Rejestrów Sądowych (PRS).
- Wnioski **złożone w formie papierowej nie są rozpatrywane** przez sąd rejestrowy.
- Wniosek składa **zarząd**.

Załączniki do wniosku

- Statut spółdzielni
- Protokół wyboru organów:
 - zarządu
 - rady nadzorczej

Opłata

- **600 złotych**, z czego:
 - - 500 zł – opłata za wpis
 - - 100 zł – opłata za ogłoszenie wpisu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym

Etap III – rejestracja w KRS – uwaga praktyczna

Ustawodawca dopuścił możliwość złożenia załączników w formie:

1. **odpisów elektronicznych** - poświadczonych przez notariusza albo występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
2. **elektronicznych kopii dokumentów** – w tym wypadku oryginał dokumentu albo jego odpis lub wyciąg poświadczony urzędowo przesyła się do sądu rejestrowego **w terminie 3 dni od daty złożenia pisma.**

Spółdzielnia nabywa **osobowość prawną** z chwilą uzyskania wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Oznacza to, że może od tego czasu we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania.

Etap IV - Wniosek o zamieszczenie danych w wykazie spółdzielni energetycznych

Wniosek składa się do **Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa** wraz z **oświadczeniem** o prawdziwości zawartych w nim danych oraz **statutem** spółdzielni.

Formularz wniosku dostępny jest na stronie KOWR.GOV.PL

Treść wniosku o umieszczenie danych wykazie spółdzielni energetycznych

- 1) nazwa i adres siedziby spółdzielni;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) określenie:
 - a) obszaru i przedmiotu prowadzonej działalności,
 - b) liczby członków spółdzielni,
 - c) rocznego zapotrzebowania na poszczególne rodzaje energii będące przedmiotem działalności,
 - d) liczby, rodzajów i lokalizacji instalacji odnawialnego źródła energii,
 - e) mocy zainstalowanej elektrycznej lub mocy zainstalowanej cieplnej, lub rocznej wydajności produkcji biogazu poszczególnych instalacji odnawialnego źródła energii.

Etap IV - Wniosek o zamieszczenie danych w wykazie spółdzielni energetycznych

	Wniosek o zamieszczenie danych w wykazie spółdzielni energetycznych	Strona 1 z 5
	Załącznik nr 1 do Warunków zamieszczenia danych w wykazie spółdzielni energetycznych	z dnia 01.07.2021 r.

- Wniosek jest składany w celu zamieszczenia danych w wykazie spółdzielni energetycznych
- Wniosek jest składany w celu aktualizacji danych zamieszczonych w wykazie spółdzielni energetycznych

Podstawa prawna: art. 38f, 38g oraz art. 38i ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2021 r. poz. 610, z późn. zm.)

CZĘŚĆ I – INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa spółdzielni energetycznej

2. NIP

3. KRS¹

4. Adres siedziby spółdzielni energetycznej

4.1 Ulica

4.2 Numer

4.3 Miejscowość

4.4 Kod pocztowy

 -

4.5 Poczta

4.6 Województwo

5. Telefon

6. Faks

7. E - mail

8. Adres do korespondencji (w przypadku gdy jest inny niż w pkt 4)

¹ Numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;

	Wniosek o zamieszczenie danych w wykazie spółdzielni energetycznych	Strona 2 z 5
	Załącznik nr 1 do Warunków zamieszczenia danych w wykazie spółdzielni energetycznych	z dnia 01.07.2021 r.

CZĘŚĆ II - DANE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNEJ

9. Obszar działalności spółdzielni energetycznej²

10. Liczba członków spółdzielni energetycznej

11. Przedmiot działalności prowadzonej przez spółdzielnię energetyczną:

- wytwarzanie energii elektrycznej

Roczne zapotrzebowanie spółdzielni energetycznej na energię elektryczną

 MWh/rok

Łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji^{3,4}

 MWe

- wytwarzanie ciepła

Roczne zapotrzebowanie spółdzielni energetycznej na ciepło

 MW/rok

Łączna moc zainstalowana cieplna wszystkich instalacji³

 MWt

- wytwarzanie biogazu

Roczne zapotrzebowanie spółdzielni energetycznej na biogaz

 m³/rok

Łączna roczna wydajność produkcji biogazu wszystkich instalacji

 m³/rok

12. Liczba instalacji odnawialnych źródeł energii należących do spółdzielni energetycznej lub jej członków

² Należy podać nazwę oraz położenie (powiat, województwo) gminy lub gmin wiejskich / miejsko - wiejskich, na obszarze których działalność prowadzi spółdzielnia energetyczna. Zgodnie z art. 38e ust. 1 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, spółdzielnia energetyczna prowadzi działalność na obszarze nie więcej niż trzech tego rodzaju gmin bezpośrednio sąsiadujących ze sobą;

³ Należy podać z dokładnością do trzech miejsc po przecinku;

⁴ Zgodnie z art. 38e ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o odnawialnych źródłach energii, łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii powinna umożliwić pokrycie w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków;

	Wniosek o zamieszczenie danych w wykazie spółdzielni energetycznych	Strona 3 z 5
	Załącznik nr 1 do Warunków zamieszczenia danych w wykazie spółdzielni energetycznych	z dnia 01.07.2021 r. Numer /

13. Lokalizacja i rodzaj instalacji odnawialnego źródła energii należącej do spółdzielni energetycznej lub jej członków

13.1. Dane dotyczące lokalizacji instalacji odnawialnego źródła energii, służącej do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, lub biogazu, należącej do spółdzielni energetycznej lub jej członków⁵

Liczba instalacji odnawialnego źródła znajdujących się w powyższej lokalizacji

Rodzaj instalacji odnawialnego źródła energii znajdującej się w powyższej lokalizacji ⁶	Moc / wydajność instalacji ⁷

13.2. Dane dotyczące lokalizacji instalacji odnawialnego źródła energii, służącej do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, lub biogazu, należącej do spółdzielni energetycznej lub jej członków⁵

Liczba instalacji odnawialnego źródła znajdujących się w powyższej lokalizacji

Rodzaj instalacji odnawialnego źródła energii znajdującej się w powyższej lokalizacji ⁶	Moc / wydajność instalacji ⁷

Uwaga! W przypadku gdy spółdzielnia energetyczna posiada instalacje odnawialnego źródła energii w więcej niż w dwóch lokalizacjach, należy zrobić kopię niniejszej strony i po jej wypełnieniu, dołączyć ją do wniosku wskazując w polu „Numer”, znajdującym się w prawym górnym rogu nagłówka, kolejny numer oraz liczbę dołączanych stron wniosku (np. 1/2, 2/2).

⁵ Należy podać dokładne dane adresowe (ulicę, nr, miejscowość, kod pocztowy, nazwę gminy, województwa), a w przypadku gdy instalacja jest położona na działce bez przypisanego adresu, należy wskazać numer tej działki, jej położenie (nazwę gminy, powiatu, województwa) oraz numer obrębu;

⁶ Należy wskazać wszystkie instalacje odnawialnego źródła energii, które znajdują się w danej lokalizacji;

⁷ W przypadku energii elektrycznej i ciepła moc instalacji należy wykażać w jednostce MW (z dokładnością do trzech miejsc po przecinku), natomiast w przypadku biogazu – w jednostce m³.

Braki formalne wniosku o zamieszczenie spółdzielni w wykazie spółdzielni energetycznych

Dyrektor Generalny KOWR **niezwłocznie wzywa** wnioskodawcę do **uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania wraz z pouczeniem**, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje jego pozostawienie bez rozpoznania.

Art. 38j ustawy o OZE

Odmowa zamieszczenia danych w wykazie spółdzielni energetycznych

Dyrektor Generalny KOWR, **w drodze decyzji**, odmawia zamieszczenia spółdzielni w wykazie spółdzielni energetycznych, w przypadku gdy **spółdzielnia nie spełnia warunków, o których mowa w art. 38e.**

Art. 38k ustawy o OZE

Zaświadczenie o zamieszczeniu danych spółdzielni energetycznej w wykazie spółdzielni energetycznych

Dyrektor Generalny KOWR **niezwłocznie** wydaje zaświadczenie o zamieszczeniu danych spółdzielni energetycznej w wykazie spółdzielni energetycznych.

Art. 38j ustawy o OZE

Spółdzielnia energetyczna może **podjąć działalność po zamieszczeniu jej danych w wykazie spółdzielni energetycznych.**

Etap V – rozpoczęcie działalności – koncesja

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 3 ustawy o OZE podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii **wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej:

- 1) w mikroinstalacji (moc **nie większa niż 50 kW**);
- 2) w małej instalacji (moc **nie większa niż 1 MW**);
- 3) wyłącznie z biogazu rolniczego, w tym w kogeneracji w rozumieniu art. 3 pkt 33 ustawy - Prawo energetyczne;
- 4) wyłącznie z biopłynów.

Etap V – rozpoczęcie działalności – rejestr wytwórców energii w małej instalacji

1. Rejestr wytwórców energii w małej instalacji prowadzi **Prezes URE**.
2. Prezes URE dokonuje wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji na podstawie **wniosku wytwórcy** wykonującego działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji.

Art. 8 ustawy o OZE

Etap V – rozpoczęcie działalności – rejestr wytwórców biogazu rolniczego

1. Rejestr wytwórców biogazu rolniczego prowadzi **Dyrektor Generalny KOWR**.
2. Dyrektor Generalny KOWR dokonuje wpisu do rejestru wytwórców biogazu rolniczego na podstawie **wniosku wytwórcy** wykonującego działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego.

Art. 24 ustawy o OZE

Umowy zawierane przez spółdzielnię energetyczną

Umowa o świadczenie usług dystrybucji

Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z którym zamierza współpracować spółdzielnia energetyczna, **jest obowiązany niezwłocznie:**

1) **zawrzeć ze spółdzielnią energetyczną umowę o świadczenie usług dystrybucji**, o której mowa w art. 5 ustawy - Prawo energetyczne, która w szczególności określi zasady:

- a) świadczenia usług dystrybucji na rzecz spółdzielni energetycznej i jej członków,
- b) wyznaczania i udostępniania danych pomiarowych;

2) **zawrzeć z wybranym przez spółdzielnię energetyczną sprzedawcą energii, umowę o świadczenie usług dystrybucji** lub dokonać zmiany zawartej umowy w celu umożliwienia dokonywania przez tego sprzedawcę rozliczeń ze spółdzielnią energetyczną, **w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o zawarcie lub zmianę takiej umowy przez wybranego sprzedawcę.**

Art. 38d ustawy o OZE

Problematyka umów w projekcie zmiany ustawy o OZE – UC-99

Obowiązek zawarcia umowy przez OSD ze sprzedawcą energii w terminie 21 dni od złożenia wniosku przez spółdzielnię energetyczną

Obowiązek zawarcia umowy kompleksowej przez sprzedawcę energii ze spółdzielnią energetyczną w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku

Doprecyzowanie treści umowy zawieranej przez sprzedawcę energii ze spółdzielnią energetyczną

Obowiązek zawarcia przez sprzedawcę energii umowy kompleksowej z każdym członkiem spółdzielni energetycznej

Korzyści z członkostwa w spółdzielni energetycznej

Korzystne zasady rozliczeń ze sprzedawcą energii

Zwolnienie z niektórych opłat związanych z nabywaniem energii

Wpływ na kierunki rozwoju

Zasady rozliczeń spółdzielni energetycznej ze sprzedawcą energii

Rozliczenia ze sprzedawcą energii – prosumencki system opustów

Sprzedawca dokonuje ze spółdzielnią energetyczną rozliczenia ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci w celu jej zużycia na potrzeby własne przez spółdzielnię energetyczną i jej członków **w stosunku ilościowym 1 do 0,6.**

Art. 38c ust. 3 ustawy o OZE

Rozliczenia ze sprzedawcą energii – jaka energia podlega rozliczeniu?

Rozliczeniu podlega energia elektryczna wprowadzona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej **nie wcześniej niż na 12 miesięcy przed datą wprowadzenia tej energii do sieci.**

Jako datę wprowadzenia energii elektrycznej do sieci przyjmuje się ostatni dzień danego miesiąca kalendarzowego, w którym ta energia została wprowadzona do sieci, z zastrzeżeniem, że **niewykorzystana energia elektryczna w danym okresie rozliczeniowym przechodzi na kolejne okresy rozliczeniowe, jednak nie dłużej niż na kolejne 12 miesięcy od daty wprowadzenia tej energii do sieci.**

Art. 38c ust. 8 ustawy o OZE

W projekcie zmian UC-99 doprecyzowuje się, że okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy.

Rozliczenia ze sprzedawcą energii – nadwyżka ilości energii elektrycznej

Nadwyżką ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci przez wszystkich wytwórców i odbiorców energii elektrycznej spółdzielni energetycznej **dysponuje sprzedawca energii, w celu pokrycia kosztów rozliczenia, w tym opłat.**

Art. 38c ust. 11 ustawy o OZE

Zwolnienie z opłat spółdzielni energetycznej

Zwolnienie z opłat spółdzielni energetycznej

Od ilości energii elektrycznej rozliczonej spółdzielnia energetyczna **nie uiszcza:**

- 1) na rzecz sprzedawcy energii, **opłat z tytułu jej rozliczenia;**
- 2) **opłat za usługę dystrybucji**, których wysokość zależy od ilości pobranej energii elektrycznej przez wszystkich wytwórców i odbiorców spółdzielni energetycznej; opłaty te są uiszczane przez sprzedawcę wobec operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączone są instalacje odnawialnego źródła energii i instalacje wszystkich odbiorców spółdzielni energetycznej

Art. 38c ust. 7 ustawy o OZE

Zwolnienie z opłat spółdzielni energetycznej

W odniesieniu do ilości energii elektrycznej wytworzonej we wszystkich instalacjach odnawialnych źródeł energii spółdzielni energetycznej, a następnie zużytej przez wszystkich odbiorców energii elektrycznej spółdzielni energetycznej, w tym ilości energii elektrycznej rozliczonej:

nie nalicza się i nie pobiera:	nie stosuje się obowiązków, o których mowa w	podlega zwolnieniu:
<ul style="list-style-type: none">❖ opłaty OZE, o której mowa w art. 95 ust. 1,❖ opłaty mocowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz.U. z 2021 r. poz. 1854),❖ opłaty kogeneracyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji.	<ul style="list-style-type: none">• art. 52 ust. 1 ustawy o OZE (umorzenie świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej),• art. 10 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej lub umarzanie świadectw efektywności energetycznej).	<ul style="list-style-type: none">• od podatku akcyzowego, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii spółdzielni energetycznej nie przekracza 1 MW

Art. 38c ust. 13 ustawy o OZE

Wpływ członka na kierunki rozwoju spółdzielni energetycznej

Demokratyczne zasady funkcjonowania spółdzielni energetycznej

Każdy członek spółdzielni energetycznej ma prawo udziału w walnym zgromadzeniu

Zasada: jedna osoba - jeden głos

Decyzje podejmowane są większością głosów

Obowiązki spółdzielni energetycznej

Obowiązki informacyjne spółdzielni energetycznej wobec Dyrektora Generalnego KOWR

Spółdzielnia energetyczna zamieszczona w wykazie spółdzielni energetycznych jest obowiązana informować Dyrektora Generalnego KOWR o **każdej zmianie danych rejestracyjnych, a w szczególności o zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania działalności**, w terminie **14 dni od dnia zmiany tych danych albo od dnia zakończenia lub zawieszenia wykonywania tej działalności**, pod rygorem wykreślenia z wykazu spółdzielni energetycznych.

Art. 38i ustawy o OZE

Obowiązki dokumentacyjno-sprawozdawcze spółdzielni energetycznej

Spółdzielnia energetyczna jest obowiązana do:

- 1) prowadzenia **dokumentacji dotyczącej ilości energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła wytworzonej oraz zużytej** przez członków spółdzielni energetycznej;
- 2) przekazywania Dyrektorowi Generalnemu KOWR **sprawozdań rocznych**, zawierających informacje, o których mowa w pkt 1, w ujęciu miesięcznym, **w terminie 60 dni od zakończenia roku kalendarzowego**.

Art. 38m ustawy o OZE

Przesłanki nałożenia sankcji na spółdzielnię energetyczną

Sankcje nakładane przez Dyrektora Generalnego KOWR – wykreślenie danych

1. Dyrektor Generalny KOWR, **w drodze decyzji**, wykreśla dane spółdzielni energetycznej z wykazu spółdzielni energetycznych:
 - 1) w przypadku gdy spółdzielnia energetyczna **przestała spełniać którykolwiek z warunków**, o których mowa w art. 38e, lub **złożyła oświadczenie**, o którym mowa w art. 38g ust. 3, **niezgodne ze stanem faktycznym**;
 - 2) **na wniosek** spółdzielni energetycznej.
2. Spółdzielnia energetyczna, którą wykreślono z wykazu spółdzielni energetycznych z powodu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, na danym obszarze może ubiegać się o **ponowne zamieszczenie w tym wykazie nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wykreślenia wpisu.**

Art. 38l ustawy o OZE

Sankcje nakładane przez Dyrektora Generalnego KOWR – kara pieniężna

PRZESŁANKI WYMIERZENIA KARY PIENIĘŻNEJ

Utrudnianie przeprowadzenia kontroli	Nieprzekazywanie w terminie Dyrektorowi Generalnemu KOWR sprawozdania lub przekazanie w sprawozdaniu nieprawdziwych informacji
10 000 zł	1 000 zł

Art. 168 pkt 22 i 24, art. 170 ust. 7 ustawy o OZE

Przepisy wykonawcze

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania rejestracji, bilansowania i udostępniania danych pomiarowych oraz rozliczeń spółdzielni energetycznych z dnia 23 marca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 703)

Rozporządzenie określa:

- 1) **zakres oraz sposób dokonywania rejestracji danych pomiarowych oraz bilansowania ilości energii**, o których mowa w art. 38c ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 2) **sposób dokonywania rozliczenia**, o którym mowa w art. 38c ust. 6 ustawy, oraz **sposób wyliczenia opłat**, o których mowa w art. 38c ust. 7 ustawy o OZE, z uwzględnieniem cen i stawek opłat w poszczególnych grupach taryfowych stosowanych wobec spółdzielni energetycznej i poszczególnych jej członków;
- 3) **zakres danych pomiarowych**, o których mowa w art. 38c ust. 5 ustawy o OZE:
 - a) przekazywanych między przedsiębiorstwami energetycznymi oraz sposób przekazywania tych danych,
 - b) udostępnianych przez sprzedawcę, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy o OZE, spółdzielni energetycznej i poszczególnym członkom tej spółdzielni oraz sposób udostępniania tych danych w systemie teleinformatycznym;
- 4) **zakres informacji dotyczących rozliczenia**, o których mowa w art. 38c ust. 6 ustawy o OZE;
- 5) **podmiotowy zakres spółdzielni energetycznej**.

Aktualne prace legislacyjne

Projektowane zmiany w ustawie o OZE (UC-99)

Uproszczenie sprawozdawczości spółdzielni energetycznej

Uprawnienie Dyrektora KOWR do usuwania w wykazie spółdzielni energetycznych oczywistych błędów z urzędu

Dostęp Dyrektora Generalnego KOWR do określonych danych z centralnego systemu informacji o rynku energii

Projektowane zmiany w ustawie o OZE (UC-99)

Rozszerzenie przedmiotu działalności spółdzielni rolników

Umożliwienie jednostkom doradztwa rolniczego nabywania udziałów w spółdzielniach energetycznych

Ułatwienia w zakresie przyłączania instalacji OZE wytwarzającej energię w ramach spółdzielni energetycznej do sieci

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action

European
Climate Initiative
EUKI

Dziękuję za uwagę!

ZAPRASZAM DO KONTAKTU:

MARCIN.ROKOSZ@MINROL.GOV.PL

